

Plenum

Torsdag 8.6.2017 kl. 16.01—19.46

3.3. Muntlig fråga om flytten av Fimeas huvudort (Stefan Wallin sv)

Muntligt spörsmål MFT 92/2017 rd

Muntlig frågestund

Talman Maria Lohela: Nästa fråga, ledamot Stefan Wallin.

Debatt

16.32 **Stefan Wallin r:** Arvoisa puhemies, ärade talman! Läkemedelsverket Fimeas huvudkontors placering har diskuterats i flera år. Senast i mars fick vi höra hur beslutet att flytta Fimeas huvudort till Kuopio hade fört Läkemedelsverket till ruinens brant.

Maaliskuussa saimme lisätietoa siitä, miten vuonna 2009 tehty alueellistamispäätös ajoi Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean lähes tuhon partaalle. Hallitukselta odotetaan nyt päätöstä, joka takaa viraston korkean ammattitaidon ja antaa työntekijöille vihdoin aidon työrauhan. Keskiviikkona 17.5. saimme lukea mediasta ministeri Mattilan kompromissiesityksestä, että Fimean päätoimipaikka jäisi sittenkin Helsinkiin, mutta tästä on jo melkein kolme viikkoa aikaa. Kello käy — mikä on tilanne nyt? Kysynkin ministeri Mattilalta: pitääkö tämä teidän sinänsä erinomainen esityksenne paikkansa, ja koska tämä asia varmistuu?

16.32 **Sosiaali- ja terveystoiministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan sen verran korjata tässä, että sinänsä se ei ollut mikään esitys vaan käyty keskustelu, josta kerrottiin julkisuudessa, aivan oikein.

Kyllä, Fimea ansaitsee työrauhan. Tämä asia on hyvin harmillisesti venynyt, pitkittynyt ja ehkä mutkistunutkin matkan varrella. Mutta kysyitte, onko esitystä. Sitä ei tällä hetkellä ole, asian käsittely on toki vieläkin niiltä osin kesken.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tästä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

16.33 **Stefan Wallin r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jotta Fimea pystyisi pitkäjänteisesti ja menestyksekkäästi hoitamaan tehtäväänsä ja pärjäämään kansainvälisessä kilpailussa, sen on pystyttävä pitämään kiinni nykyisistä asiantuntijoistaan ja myös kyettävä rekrytoimaan uusia huippuosaajia. Kysynkin ministeri Mattilalta: mikäli kenties joku hallituskumppaneista torppaa tämän kompromissiajatuksenne, niin miten hallitus aikoo turvata, että Fimealla on lopullisista päätoimipaikkapäätöksistä riippumatta käytössään paras mahdollinen osaaminen ja asiantuntemus?

Punkt i protokollet PR 66/2017 rd

16.34 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt emme voi mennä asioitten edelle. Ei ole sellaista kristallipalloa, mistä nähdään, minkälainen esitys on tulossa, kuka olisi mitään torppaamassa, onko kuitenkin niin, että päätös voi olla myös yksimielinen. Mutta siitä kyllä olen kanssanne aivan samaa mieltä, että Fimea on huippuosaajien virasto. Suomella on huippuosaamista lääketurvallisuuden alalla, lääkealalla muutoinkin, ja niiltä osin näen, että kyllä Fimean huippuosaamiselle on käyttöä tulevaisuudessakin. Miten hallitus sen turvaa? On tietysti myös viraston oma asia miten ja mitkä toimintaedellytykset sillä on, mutta pyrimme mahdollisimman hyvään ratkaisuun Fimean osalta.

16.35 Markku Rossi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Valitettavasti sisäasiainministeriö ei ole käyttänyt näiden vuosien aikana sitä ohjaus- ja valvontavaltaa, mikä sille kuuluisi Fimean kohdalla. Fimeahan on ajautunut hallitukselta toiselle, ja nyt sitten arvuutellaan sen sijaintipaikkaa. Päätöshän on selkeä: Kuopio on Fimean pääpaikka. Toimintoja on hajautettu usealle paikkakunnalle Lontoota myöten. Minäkin olen huolestunut siitä, kuinka suomalaista lääkealan turvallisuutta viedään eteenpäin.

Kun sanotaan, minne saadaan huippuosaajia: On aika mielenkiintoista havaita, että nimenomaan Itä-Suomen yliopisto tuottaa niitä huippuosaajia, joita myös Fimea omassa työssään tarvitsee. Työntekijät ovat tyytyväisiä. Ala on kehittynyt siltä osin hyvin. Mutta pakko on todeta, että kyseisen viraston johdossa ei ole ollut johto tehtäviensä tasolla eikä ole myöskään noudattanut niitä poliittisia ja valtioneuvostotason päätöksiä, joita tuohon Fimeaan liittyy. Kysynkin ministeriltä: kuinka hyvin olette tietoinen juuri tästä, kuinka paljon Itä-Suomen yliopisto tuottaa [Puhemies koputtaa] osaavaa henkilökuntaa Fimean tarpeisiin?

16.36 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnä haluan korjata, tuossa edustaja Rossi taisi mainita, että sisäasiainministeriö ei ole käyttänyt ohjausvaltaa. [Eero Heinäluoma: Ei ole syytäkään!] Niiltä osin tämä ministeriö on varmaan viaton.

Hienoa, että tässä salissa kannetaan huolta yli puoluerajojen, yli hallitus—oppositio-rajojen tästä osaamisesta tai sen karkaamisesta tai yhtä kaikki siitä, mikä on Fimean tulevaisuus. Olen tietoinen siitä, että meillä on huippuosaamista, ja sitä varmasti valmistuu monesta yliopistosta. Sikäli en lähde mihinkään kilpalaulantaan siitä, mikä yliopisto on toista parempi. Me tarvitsemme sellaisen ratkaisun, joka on alueellisesti hyvä, palvelee alaa ja turvaa jatkossakin tämän korkeatasoisen toiminnan Suomessa.

16.37 Tuula Haatainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Palataanpa lähtökohtiin. Tämä oli Vanhasen kakkoshallituksen toimenpide, ministeri Hyssälän toimesta, STM:n toimesta päätettiin Fimea siirtää Kuopioon. Se ei sitten käytännössä onnistunut. Käytännön työssä on näyttäytynyt, että Helsinki on ollut yksi keskeinen paikka. Nyt on tultu tilanteeseen, jossa yksi osa toiminnoista on Kuopiossa ja se keskeinen osa, joka liittyy lääkevalvontaan ja kansainväliseen yhteistyöhön, on täällä Helsingissä. Ja nyt selvityksiä on tehty useita, toinen toisensa jälkeen, joissa on esitetty, että tämä status quo nyt pysäytetään ja pidetään tässä, tämä tilanne rauhoitetaan, kun siellä on nyt saatu asiat rauhoittumaan. Syksyllä kysyin tätä. Ministeri Soini silloin varapääministerinä vastasi, että kyllä tältä järkipohjalta voitaisiin eteenpäin mennä. Kysyn nyt: eikö hallitus voisi tätä

Punkt i protokollet PR 66/2017 rd

päätöstä tehdä, että tämä asia saadaan rauhoittumaan? Fimea on riippuvainen ulkopuolisista rahoittajista, siellä on miljoonista kysymys, ja siitä syystä on pidettävä huolta osaamisesta ja siitä, että tämä asia on hallinnassa.

16.38 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Älkää nyt kuitenkaan ampuko viestintuojaa, sillä minä olen kuudes ministeri, joka tätä asiaa pöydällään pyörittelee. [Naurua] Uskokaa, että haluan ihan vilpittömästi toimia tässä ratkaisuhakuisesti ja nimenomaan painottaen sitä lääkealan osaamista ja myöskin alueellista ja yliopistojen osaamista Suomessa. [Jukka Gustafsson: Mehän kannustamme!]

16.38 Sari Sarkomaa kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Fimea on organisaatio, jonka osaaminen on todella tärkeää. Tämän Fimean sijaitsemisen osalta on tehty nyt usean ministerin osalta monta raporttia. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Kaikki raportit ovat osoittaneet sen, että tuo alueellistamispäätös, että määrättäisiin, että Fimean tietyt osat ovat Kuopiossa, vahingoittaa tämän keskuksen toimintaa. Ja nyt on täysin perusteltua, että tehtäisiin päätös siitä, että Fimea voisi sijaita niillä paikkakunnilla, joilla se toiminnan kannalta on tarkoituksenmukaista. Toivon, että tämä päätös saataisiin mahdollisimman pikaisesti hallituksen toimesta.

Mutta kysyn siitä, kun hallitus on tehnyt viisaan päätöksen tavoitella Euroopan lääkevirastoa: Missä tässä mennään? Varmasti tältäkin osalta on tärkeää, jos haluamme saada Euroopasta päätöksen, että Lääkevirasto tulee tänne, että me kykenemme ensin itse päättämään, missä meidän oma lääkevirastomme sijaitsee. Kysynkin ministeriltä: Missä tässä kampanjassa mennään? Miten näette, onko Suomella mahdollisuuksia saada Euroopan lääkevirasto?

16.39 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En tietenkään voi spekuloida niillä mahdollisuuksilla, [Hälinää — Puhemies koputtaa] koska Euroopassa on varmasti myös muitakin vahvoja hakijoita, jotka ovat ehkä kampanjoinnissa Suomea edellä. Mutta olemme siis tehneet tämän päätöksen hakea Euroopan lääkevirastoa ja samalla olemme järjestäneet sidosryhmätilaisuuden, joka sai hyvin innostuneen vastaanoton, etten sanoisi, että siellä suorastaan, voisi olla, jopa kuopaistaan pikkusen lähtötelineissä.

Se, että tämä on ainakin Suomen rajojen sisäpuolella, no, se voi olla tässä vaiheessa liian suuntaa antava paikka, että se on Suomen rajojen sisäpuolella. Mutta tätä hallitus tietenkin yhdessä vie eteenpäin, ja päätös varmaan hyvin piakkoin myöskin tästä pystytään tekemään.

Frågan slutbehandlad.